

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Skattedirektoratet
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

17/374 - 7

10.03.2017

Høring – Forslag om ny forskrift til lov om folkeregistrering

Det vises til brev fra Skattedirektoratet av 9. januar d.å.

Utenriksdepartementet (UD) har følgende merknader:

Kapittel 2 Registreringspliktige personer, identifikasjonsnummer

I hht. § 2-6 i nåværende Forskrift om folkeregistrering av 11.09.2007, kan D-nummer tildeles fysisk person som ikke oppfyller kravene til ordinært personnummer. Dette gjelder i hovedsak utenlandske borgere som har et økonomisk- og/eller forretningsmessig forhold til Norge, og/eller som står i et skattemessig forhold til norske myndigheter.

Utenriksdepartementet vil i denne forbindelse vise til at det er en gruppe utenlandske borgere som oppholder seg i Norge, og som i de fleste tilfeller faller utenfor denne definisjonen:

Utsendte diplomater og annet personell ved andre lands diplomatiske representasjoner i Norge, samt utenlandske borgere som tjenestegjør ved internasjonale organisasjoner og mellomstatlige konvensjonsorganer med sete i Norge, opplever i det daglige betydelige utfordringer knyttet til D-nummer.

I tråd med den økende grad av digitalisering i samfunnet, krever stadig flere offentlige og private tjenesteleverandører personnummer/D-nummer for å registrere sine kunder. Selv om utenlandske borgere i kategoriene nevnt over formelt sett ikke behøver et eget D-nummer for oppholdet i Norge, medfører dette at det likevel i stor grad er helt nødvendig både for dem og deres familiemedlemmer å kunne skaffe seg et D-nummer raskt etter ankomst til Norge. I motsatt fall vil de få store problemer med å kunne fungere i det norske samfunnet. Eksempelvis er det ikke mulig å skaffe seg et norsk mobiltelefonabonnement eller registrere en bil uten et personnummer, og både skoler og barnehager krever at deres elever har personnummer.

Postadresse:
Postboks 8114 Dep
0032 Oslo
post@mfa.no

Kontoradresse:
7. juni plass 1
0251 Oslo
www.regjeringen.no/ud

Telefon:
23 95 00 00
Org. nr.:
972417920

Traktat- og
dokumentasjonsenheten

Mette Kristin Ek
rådgiver

D-nummer kan ifølge dagens forskrift § 2-7 bare rekvireres fra tildelingsmyndigheten av den registreringsenhet som har behov for D-nummer for å registrere personer som er nevnt i § 2-6. Ettersom diplomater og annet ambassadepersonell bl.a. er fritatt for å betale skatt til Norge, innebærer dagens regler i realiteten at de fleste bare kan få tilgang til D-nummer gjennom å åpne en norsk bankkonto, jfr. § 2-6 bokstav b. Banken vil da måtte rekvirere D-nummer for sin kunde, før konto kan etableres. Personer som har behov for D-nummer kan i hht. regelverket ikke selv søke om slikt.

I de seneste årene har bankene i økende grad signalisert at de ikke ønsker ansvaret for å verifisere identiteten til utenlandske borgere i forbindelse med rekvisisjon av D-nummer. For gruppen diplomater og annet ambassadepersonell er Utenriksdepartementet enig med bankene i at det er urimelig at en oppgave som egentlig bør påhvile offentlige myndigheter, nemlig å sikre at disse kan få rask tilgang til et D-nummer etter ankomst til sitt tjenestested i Norge, i realiteten er overlatt til det private næringsliv.

Til dette kan det legges til at tiden det tar for bankene å rekvirere D-nummer for denne spesielle kundegruppen, av ulike årsaker er blitt stadig lenger de seneste årene. Vi er kjent med at det kan ta så mye som tre måneder. For dem det gjelder, innebærer dette at tiden det tar å komme ordentlig i gang i sin nye tilværelse etter ankomst til Norge, blir unødvendig lang og vanskelig. Denne situasjonen skaper betydelig frustrasjon og misnøye i det diplomatiske korps i Oslo.

Behov for egen hjemmel

På denne bakgrunn vil departementet foreslå at det i den nye folkeregisterforskriften *kap.2 § 2-2-3* gis en egen hjemmel som innebærer at D-nummer kan tildeles utenlandske borgere som tjenestegjør ved diplomatiske representasjoner i Norge (ambassader, delegasjoner, representasjoner etc.), samt til utenlandske borgere som tjenestegjør ved internasjonale organisasjoner og mellomstatlige konvensjonsorganer med sete i Norge.

På denne måten vil denne gruppen kunne tildeles D-nummer på selvstendig grunnlag, uten å være avhengig av å måtte etablere et kundeforhold i en bank

Alt utenlandsk ambassadepersonell som tjenestegjør i Norge skal være akseptert av Utenriksdepartementet, som på grunnlag av bestemmelsene i Utl.forskr. §§ 1-4, 1-5 har fullmakt til å gjøre unntak fra kravet om ordinær oppholdstillatelse. Dokumentasjon på departementets aksept vil være vår verbalnote der dette bekreftes, samt offisielt ID-kort utstedt av UD for de ulike kategoriene ambassadepersonell (eksempelvis: diplomater, administrativt og teknisk personell, servicepersonell og private tjenere).

Et nytt tildelingskriterium i den nye forskriftens kap. 2 § 2-2-3 kan forslagsvis gis følgende ordlyd: *x) utenlandsk ambassadepersonell eller utenlandske borgere i internasjonale organisasjoner og mellomstatlige konvensjonsorganer med sete i Norge som er tilmeldt til og akseptert av Utenriksdepartementet i medhold av Utl.forskr. §§ 1-4, 1-5.*

Rekvirering av D-nummer

Etablering av et selvstendig kriterium for tildeling av D-nummer for denne gruppen, innebærer at det også må tas stilling til hvem som skal kunne rekvirere dette på deres vegne, og/eller om slik rekvirering evt. også skal kunne fremmes av den enkelte selv.

Ettersom formålet med å foreslå et nytt tildelingskriterium er at denne gruppen ikke lenger skal være avhengig av å etablere et kundeforhold til en privat næringsaktør – dvs. bankene, vil det være naturlig at ansvaret for å rekvirere D-nummer for denne gruppen i fremtiden overtas av offentlige myndigheter.

På kort sikt ser man i departementet for seg at Skattekontorene kan ivareta en slik oppgave, men at UD evt. kan stå som rekviert når det er etablert en heldigital rekvireringsprosess. Det vises i denne forbindelse til Skatteetatens prøveprosjekt hvor UDI for tiden prøver ut en slik elektronisk løsning. Spørsmålet om rekvirering bør avklares nærmere direkte mellom Skattemyndighetene og Utenriksdepartementet.

UD er usikker på om ordlyden i *kap 2 § 2-2-4 Rekvirering av D-nummer* i det foreliggende forslag til forskrift er tilstrekkelig til å ivareta de ulike løsningene som beskrives over mht. rekviert. Hvis vurderingen er at det bør utformes ny tekst for å kunne ivareta dette, ønsker departementet å få anledning til å komme tilbake til dette før arbeidet med forskriften ferdigstilles.

Med vennlig hilsen

Øyvind Hernes
underdirektør

Mette Kristin Ek
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.